

Aan de hand van voorbeelden uit hun dagelijkse praktijk schrijven drie dierenartsen over diergezondheid in de vleesveehouderij. Om en om beschrijven John Campe, Piet De Meuter en René Bemers maandelijks vastgestelde ziektebeelden, uitgevoerde behandelingen en/of mogelijke preventiemaatregelen.

Kopziekte bij zoogkalveren door tekort aan magnesium

Magnesiumtekort

Ik had net de computer uitgezet om nog wat te gaan lezen voor het slapengaan toen de telefoon ging. Ik had een bezorgde veehouder aan de lijn die bij de laatste controleronde een zuiger van twee maanden liggend in de weide had aangetroffen. Het kalf kon niet meer staan en was erg bleek volgens de eigenaar. Hierop ben ik direct in de auto gesprongen om te bekijken of ik voor deze patiënt nog iets kon betekenen.

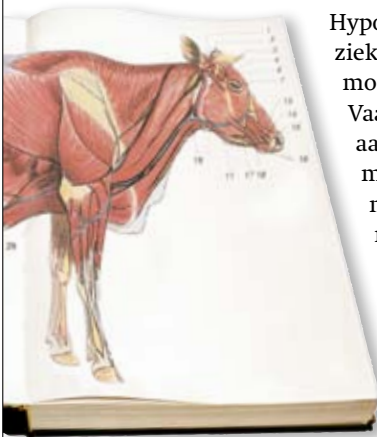
Bij aankomst stond de veehouder al met de tractor te wachten om samen met mij naar de weide te gaan. Uit een snel klinisch onderzoek volgde een te lage temperatuur en een zeer hoge hartslag met een versnelde ademhaling. Ook waren de slijmvliezen erg bleek, maar dat was bij het licht van de tractor moeilijker te beoordelen. De koeien waren net in een nieuwe weide gedaan en hadden volop jong gras ter beschikking.

Het was niet echt duidelijk wat het kalf mankeerde, maar zonder infuus met een bloedtransfusie zou het snel fout aflopen. Daarom hebben we direct een koe aan de tractor vastgebonden, om ter plaatse twee liter bloed af te nemen en dit vervolgens aan het kalf te geven met wat calcium-magnesiuminfuus erbij. Het kalf kreeg verder warme kruiken en een paardendecken over zich heen en moest daarmee de nacht doorkomen. De volgende ochtend kon het jonge dier met hulp staan en ging daarna drinken bij de koe. Twee dagen later is het kalf alsnog gestorven.

Op dit kalf is sectie gedaan. Daaruit volgden geen afwijkingen, echter uit het oogvocht kwam de bevestiging van hypomagnesiemie. Hierop is besloten om de dieren extra magnesium te geven om zo nieuwe gevallen te voorkomen.

De encyclopedie **Hypomagnesiemie**

Hypomagnesiemie, ook wel kopziekte of grastetanie genoemd, is moeilijk te bewijzen bij kalveren. Vaak worden de kalveren dood aangetroffen in de weide. Koemelk bevat namelijk weinig magnesium en indien de dieren uit het gras ook weinig opnemen, kan er een acuut tekort ontstaan.

In dit geval was het gras na een zeer lange droge periode gaan groeien met het vrijkomen van de mest-

stoffen door de regen. Hierdoor zit er veel kalium in het gras. In combinatie met wat koelere temperaturen zit er ook nog eens weinig magnesium in het gras. Het hoge kalium verstoort de opname van magnesium in de pens, waardoor er tekorten in het dier kunnen ontstaan.

Kalveren onder de twee maanden kunnen magnesium ook in de dunne darm opnemen. Dit proces vermindert en rond de vier maanden is er enkel nog absorptie in de pens en de dikke darm. Andere diagnoses kunnen zeker ook clostridium perfringens, intoxicatie, witte spierziekte en een inwendige bloeding zijn. Hypomagnesiemie is eveneens gekend bij kalveren die koemelk krijgen. Ook daar kan magnesiumsupplementatie soms nodig zijn om kalveruitval te bestrijden.